

شرح بیماری:

هیستریکتومی عمل جراحی است که در آن رحم زن برداشته می شود. البته ممکن است دیگر اعضا مربوطه مانند تخمدان ها، لوله های رحمی و ... نیز به همراه رحم برداشته شوند. هیستریکتومی یا رحم برداری معمولاً تنها هنگامی انجام می شود که همه روش ها درمانی دیگر امتحان و به نتیجه ای نرسیده باشد. دو روش هیستریکتومی عبارتند از:

واژینال

آبโดمینال یا شکمی: رحم برداری از راه شکم یک عمل جراحی باز است. این روش به پزشکان اجازه می دهد که به اعضا دستگاه تناسلی دسترسی بهتری داشته باشند و بطور طبیعی برداشتن کامل دستگاه تناسلی را انجام دهند.

انواع هیستریکتومی:

بسته به دلیل انجام هیستریکتومی، جراح ممکن است همه رحم یا بخشی از آن را بردارد. بیماران و پزشکان گاه اصطلاحات مربوط به این عمل را به صورت غیر دقیق به کار می برند، بنابراین باید روشن شود آیا در جریان عمل، گردن یا دهانه رحم و یا تخمدان ها هم برداشته می شوند یا نه.

رحم برداری نیمه کامل یا فوق دهانه ای: در

این نوع رحم برداری جراح تنها بخش بالایی رحم را بر می دارد و گردن یا دهانه رحم را به جای می گذارد.

رحم برداری کامل: در این نوع عمل، کل رحم و

دهانه رحم برداشته می شود.

رحم برداری رادیکال: جراح در این نوع رحم برداری

همه رحم و بافت های طرفین رحم و دهانه رحم و بخش بالایی واژن را بر می دارد. رحم برداری رادیکال معمولاً تنها هنگامی انجام می شود که سرطان وجود داشته باشد. در رحم برداری رادیکال ممکن است تخمدان ها برداشته یا باقی گذاشته شوند.

ویژگی های هیستریکتومی آبدومینال:

از ویژگی های این جراحی به موارد زیر می توان اشاره نمود:

پس از انجام این عمل سه تا پنج روز در بیمارستان بستری می شوید.

پس از بهبودی جوشگاه زخم قابل مشاهده ای در محل برش جراحی روی شکم باقی می ماند.

زمان نقاهت چهار تا شش هفته است.

هزینه های این عمل نسبت به هیستریکتومی واژینال بیشتر است.

خطر فتق و بیرون زدگی در محل برش جراحی در این روش ها بیشتر است.

هیستریکتومی شکمی در شرایط بحرانی یا زمانی که انتظار ایجاد عوارض وجود دارد، کاربردی است.

علل:

از عللی که منجر به هیستریکتومی آبدومینال می شود به موارد زیر می توان اشاره نمود:

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

هیستریکتومی آبدومینال

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

- **میوم رحمی:** علت اصلی هیستریکتومی و شایعترین تومور لگن در زنان است.
- خونریزی رحم کنترل نشده
- درد لگن: اگر با منشأ رحمی بوده و به درمان غیر جراحی پاسخ ندهد.
- سرطان رحم و تخمدان و ...
- بیرون زدگی اعضای تناسلی
- اورژانسهای زایمان مانند: چسبندگی های جفت و خونریزی های بعد از زایمان
- بیماری التهابی لگن
- ◆ **داروها:**
- در صورت تجویز آنتی بیوتیک، دارو را طبق دستور پزشک در فواصل معین و یک دوره کامل مصرف کنید.
- مصرف مسکن را طبق تجویز پزشک مصرف نمایید.
- ◆ **عوارض:**
- به دنبال انجام این نوع هیستریکتومی عوارض زیر در فرد ممکن است بروز نماید:
- مشکلات مربوط به بیهوشی
- بی اختیاری ادراری
- پرولاپس یا بیرون زدگی واژن از بدن
- ایجاد فیستول یا ارتباط غیرطبیعی میان واژن و مثانه
- درد مزمن
- عفونت در محل زخم ها
- ایجاد لخته خون
- اثرات روحی و جسمی
- یائسگی زودرس
- ◆ **رژیم غذایی و تغذیه:**
- به دنبال انجام این نوع هیستریکتومی رژیم غذایی خود را به صورت زیر تنظیم نمایید:
- بهتر است از رژیم غذایی سرشار از پروتئین، ویتامین و پرفیبر (سبزیجات، میوه و...) استفاده کرده و از مصرف غذاهایی که باعث ایجاد یبوست می شود جداً خودداری کنید.
- ◆ **فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری:**
- به دنبال انجام این نوع هیستریکتومی فعالیت خود را به صورت زیر محدود و برنامه ریزی نمایید:
- در دو هفته اول باید استراحت داشته و از فعالیت شدید مانند بلند کردن اجسام خودداری کنید اما بعد از آن می توانید کم کم کارهای سبک را انجام دهید. تا 3 ماه بعد از عمل باید کماکان از انجام فعالیت های سنگین تا 6 هفته خودداری نمایید.
- روزانه پیاده روی کنید.
- از 2 هفته پس از جراحی می توانید رانندگی کنید.
- در حوالی هفته ششم نیز می توانید فعالیت های جنسی را آغاز نمایید.
- ◆ **مراقبت:**
- پس از انجام هیستریکتومی آبدومینال جهت بهبودی سریعتر اقدامات مراقبتی زیر را انجام دهید:
- زخم را باز و خشک نگهداری کنید. استحمام از روز دوم بعد از عمل و بلافاصله بعد از برداشتن پانسمان بصورت روزانه انجام میگیرد و بهتر است بعد از حمام محل زخم را با سشوار کاملاً خشک کنید. مدت استحمام بسیار کوتاه و همراه با یک همراه انجام شود.
- خارج نمودن رحم اصولاً نباید تأثیری در کیفیت زندگی و فعالیت جنسی شما داشته باشد و در صورت هرگونه نگرانی و یا مشکلی حتماً باید با پزشک معالج خود مشورت نمایید.
- جهت رفع احتباس ادراری از کیف آب گرم، ریختن آب روی ناحیه تناسلی و نشستن روی توالت استفاده نمایید.
- از جورابهای کشی و حرکات نرمشی مانند حرکت دورانی مچ پا استفاده نمایید.
- از خوابیدن طولانی مدت، نشستن طولانی مدت روی مبل یا صندلی و روی هم انداختن پاها خودداری کنید. تا 6 هفته بعد از عمل، از فعالیت جنسی اجتناب کنید.

- لباس زیر را روزانه تعویض کنید و از لباس های زیر نخی استفاده و از پوشیدن لباس های حاوی الیاف مصنوعی و جوراب شلوارهای تنگ و پلاستیکی خودداری کنید. لباس زیر همیشه باید خشک باشد و از مرطوب شدن آن پرهیز کنید.
- در صورت برداشته شدن هر دو تخمدان بعد از عمل علائم یائسگی مانند گرگرفتگی و تعریق و.. مشاهده می شود .
- ♦ **در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟**
- در صورتی که برش شما عرضی باشد، 10-7 روز بعد از عمل و در صورتی که محل برش طولی باشد، 14-10 روز بعد از عمل، جهت برداشتن بخیه ها
- بعد از دریافت جواب پاتولوژی
- در صورت بروز علائمی مانند: تب، درد شکم، عدم دفع گاز و مدفوع، تهوع و استفراغ، خونریزی، طپش قلب و افت شدید فشار خون، اسهال، ترشحات بدبو از محل زخم یا واژن، بیرون زدگی توده (فتق) از محل عمل، درد پهلوها، وجود خون در ادرار، کاهش حجم ادرار و هرگونه درد شدید شکم، درد و قرمزی با سفیدی غیرطبیعی در ناحیه اندام ها، بی حالی، ضعف شدید